

ČESKÁ REPUBLIKA

**ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY**

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Dagmar Nygrínové a soudců JUDr. Marie Turkové a JUDr. Petra Průchy v právní věci žalobce: **V. S.**, zast. JUDr. Lubomírem Müllerem, advokátem, se sídlem Praha 9, Mansfeldova 792/3, proti žalované: **Česká správa sociálního zabezpečení**, se sídlem Praha 5, Křížová 25, o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Ostravě ze dne 29. 11. 2005, č. j. 22 Ca 331/2005 – 49,

t a k t o :

Rozsudek Krajského soudu v Ostravě ze dne 29. 11. 2005, č. j. 22 Ca 331/2005 – 49, **se zrušuje** a věc **se** tomuto soudu **vrací** k dalšímu řízení.

O d ů v o d n ě n í :

Rozhodnutím ze dne 17. 2. 2004, č. j. 630 422 0472/B, zamítla žalovaná Česká správa sociálního zabezpečení žádost žalobce o poskytnutí jednorázové peněží částky podle zákona č. 261/2001 Sb., o poskytnutí jednorázové peněžní částky účastníkům národního boje za osvobození, politickým vězňům a osobám z rasových nebo náboženských důvodů soustředěných do vojenských pracovních táborů a o změně zákona č. 39/2000 Sb., o poskytnutí jednorázové peněžní částky příslušníkům československých zahraničních armád a spojeneckých armád v letech 1939 – 1945 (dále jen „zákon č. 261/2001 Sb.“) s odůvodněním, že žalobci nárok na poskytnutí požadované jednorázové peněžní částky za dobu jeho věznění od 3. 4. 1984 do 11. 5. 1985 nevznikl, protože usnesením Okresního soudu Plzeň - město ze dne 23. 5. 2003, sp. zn. 10 P 147/2002, jímž bylo vysloveno, že žalobce je podle § 33 odst. 2 zákona č. 119/1990 Sb., o soudní rehabilitaci, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon č. 119/1990 Sb.“), účasten soudní rehabilitace „per analogiam“, není zrušením rozhodnutí o jeho věznění, jak to vyžaduje ustanovení § 2 odst. 1 zákona č. 261/2001 Sb.

Ve včas podané žalobě vyslovil žalobce přesvědčení, že má na jednorázovou peněžní částku nárok, neboť usnesení Okresního soudu Plzeň – město, ze dne 23. 5. 2003, po právní stránce znamená, že došlo ke zrušení rozhodnutí odsuzujícího rozsudku Vojenského obvodového soudu Plzeň ze dne 5. 6. 1984, sp. zn. 2 P 187/84, podle zákona č. 119/1990 Sb., takže podmínky ustanovení § 2 odst. 1 zákona č. 261/2001 Sb. jsou v jeho případě splněny. Žalobce navrhoval, aby soud napadené rozhodnutí zrušil a věc vrátil žalované k dalšímu řízení. V doplňku žaloby ze dne 21. 12. 2004, sepsaném žalobci ustanoveným advokátem JUDr. Lubomírem Müllerem, odkázal žalobce na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 9. 7. 2003, sp. zn. 5 A 534/2002, v němž byl vysloven právní názor podporující oprávněnost nároku žalobce. Tento rozsudek se stal podkladem pro další rozhodování Městského soudu v Praze v obdobných věcech, jež žalobce v podání příkladmo označil, přičemž zdůraznil, že tentýž právní názor zaujal Nejvyšší správní soud také v rozsudku ze dne 24. 10. 2003, sp. zn. 2 A 1102/2002. Odkázal v téže souvislosti na nález Ústavního soudu sp. zn. II. ÚS 187/2000, podle něhož nelze záměrům rehabilitace bránit pozitivněprávním dogmatismem při výkladu právních norem; naopak ustanovení rehabilitačních předpisů je právě s ohledem na jejich smysl a účel zapotřebí interpretovat extensivně ve prospěch postižených osob.

Žalovaná ve vyjádření k žalobě navrhovala zamítnutí žaloby jako nedůvodné s tím, že usnesení Okresního soudu Plzeň – město, jehož se stěžovatel dovolává, bylo vydáno zcela účelově a nikoliv v souladu se zákonem č. 119/1990 Sb. Jelikož žalobce byl pravomocně odsouzen za trestný čin uvedený v § 4 zákona o soudní rehabilitaci, nelze k jeho rehabilitaci použít ustanovení § 33 odst. 2 zákona č. 119/1990 Sb., které se vztahuje pouze na případy, kdy čeští občané byli neoprávněně vězněni, aniž by jejich trestní věc skončila pravomocným odsuzujícím rozsudkem. Za situace, kdy naposledy zmíněný soud nemohl vzhledem k uplynutí lhůty uvedené v § 6 téhož zákona rozhodnout o rehabilitaci žalobce podle § 4, účelově rozhodl o účasti žalobce na soudní rehabilitaci podle § 33 odst. 2 zákona č. 119/1990 Sb., a to jen za účelem, aby mu umožnil poskytnutí jednorázové peněžní částky podle zákona č. 261/2001 Sb. Usnesení Okresního soudu Plzeň – město ze dne 23. 5. 2003, sp. zn. 10 P 147/2002, však není zrušujícím rozhodnutím ve vztahu k předchozímu odsuzujícího rozhodnutí žalobce tak, jak to předpokládá zákon č. 119/1990 Sb. Protože žalobce není podle žalované z tohoto důvodu osobou oprávněnou podle zákona č. 261/2001 Sb., navrhla žalovaná, aby žaloba byla jako nedůvodná soudem zamítnuta. Poukázala na totožný právní názor vyslovený v rozsudcích Nejvyššího správního soudu ze dne 26. 8. 2003, sp. zn. 7 A 508/2002 a ze dne 9. 10. 2003, sp. zn. 5 A 544/2002.

Krajský soud v Ostravě napadeným rozsudkem žalobu zamítl a rozhodl dále, že žádnému z účastníků se nepřiznává náhrada nákladů řízení. Vycházel z obsahu správního spisu, citoval ustanovení § 2 odst. 1 zákona č. 261/2001 Sb. a zdůraznil, že rozhodnutí v této věci závisí na posouzení právní otázky, zda usnesení soudu, jímž je vyslovena účast žalobce na soudní rehabilitaci podle § 33 odst. 2 zákona č. 119/1990 Sb. (v návaznosti na zrušení původního odsuzujícího rozsudku v rámci řízení o obnově), může mít účinky splnění podmínky stanovené v § 2 odst. 1 zákona č. 261/2001 Sb. Krajský soud se postavil na stanovisko, že nikoliv. Připomněl v této souvislosti, že k uvedené právní otázce se již vyjádřil přímo nebo nepřímo v několika svých rozhodnutích Nejvyšší správní soud, což ostatně vyplývá z podání obou účastníků řízení. V zájmu jednotného rozhodování soudu se pak po důkladném zvážení dané právní problematiky přiklonil k právnímu názoru vyslovenému v rozsudku rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 22. 7. 2005, č. j. 3 Ads 33/2004 – 84, který dospěl k závěru, že usnesení soudu, jímž je v návaznosti na zrušení původního odsuzujícího rozsudku v rámci obnovy řízení ve smyslu trestního řádu

vyslovena účast konkrétní osoby na soudní rehabilitaci podle § 33 odst. 2 zákona č. 119/1990 Sb., nenahrazuje splnění podmínky podle § 2 odst. 1 zákona 61/2001 Sb. pro přiznání jednorázové peněžní částky, neboť nejde o zrušení rozhodnutí o věznění podle zákona č. 119/1990 Sb. nebo podle zákona č. 198/1993 Sb. Krajský soud vycházel z toho, že žalobce byl v daném případě pravomocně odsouzen a vězněn pro trestný čin nenastoupení služby v ozbrojených silách podle § 269 odst. 1 trestního zákona. Tento trestný čin je uveden v § 4 písm. e) zákona č. 119/1990 Sb. a žalobce tak mohl soudní rehabilitace dosáhnout cestou přezkumného řízení soudního podle oddílu 3 téhož zákona. Tímto způsobem však žalobce rehabilitován nebyl, neboť nepodal návrh na zahájení řízení ve lhůtě uvedené v § 6 zákona č. 119/1990 Sb. Konstitutivní rozhodnutí o zrušení odsuzujícího rozsudku tedy bylo vydáno podle obecných ustanovení trestního řádu o obnově řízení, nikoliv v řízení podle zákona č. 119/1990 Sb. Na této, pro rozhodnutí ve věci nejpodstatnější skutečnosti, nemění nic podle názoru krajského soudu ani existence usnesení o účasti žalobce na soudní rehabilitaci per analogiam podle § 33 odst. 2 zákona č. 119/1990 Sb., neboť toto usnesení má pouze deklaratorní charakter a žádné rozhodnutí o věznění se jím neruší. Toto usnesení bylo podle názoru krajského soudu vydáno v důsledku porušení zákona ve prospěch žalobce, jak na to v obdobné věci upozornil Nejvyšší soud ve svém rozsudku ze dne 23. 9. 2003, sp. zn. 4 T 98/2003. Tento soud konstatoval, že ustanovení § 33 odst. 2 zákona č. 119/1990 Sb., lze použít v rehabilitačním řízení pouze tehdy, pokud dotyčná osoba nebyla pravomocně odsouzena za skutky uvedené v § 2 a § 4 v určeném časovém období od 25. února 1948 do 1. ledna 1990. V odůvodnění svého rozhodnutí zdůraznil, že pokud je zákonnou úpravou přesně a podrobně stanoveno, na jaký okruh osob a za jakých podmínek lze příslušná ustanovení zákona o soudní rehabilitaci vztáhnout, nepřichází zde v úvahu postup známý jako analogie iuris, neboť ten je možný pouze v případech, kdy právní úprava chybí, ale ani postup známý jako analogie legis, neboť obviněný své rehabilitace dosáhl, byť prostřednictvím jiného soudního postupu, a to výhradně podle ustanovení trestního řádu a trestního zákona. V důsledku toho může být za své původní odsouzení a pobyt ve výkonu trestu odškodněn v souladu s platnou právní úpravou podle zákona č. 82/1998 Sb.

Krajský soud v Ostravě se s výše uvedenou argumentací Nejvyššího soudu zcela ztotožnil a dovodil, že žalovaná nepochybila, jestliže v daném případě žádost žalobce o poskytnutí jednorázové peněžní částky podle zákona č. 261/2001 Sb. za dobu věznění žalobce od 3. 4. 1984 do 11. 5. 1985 zamítla s odkazem na neprokázání splnění podmínek ustanovení § 2 odst. 1 zákona č. 261/2001 Sb.

Proti tomuto rozsudku podal žalobce (dále též jen "stěžovatel") včas kasační stížnost, a to z důvodu uvedeného v ustanovení § 103 odst. 1 písm. a) zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního (dále jen „s. ř. s.“), tedy pro nesprávné právní posouzení věci. Poukazuje v této souvislosti na právní názor Ústavního soudu ČR v nálezu ze dne 6. 12. 2005, sp. zn. I. ÚS 565/03 ve věci L. K., kde se řeší obdobná problematika. Připouští, že Krajský soud v Ostravě nemohl tento nálezn vzít v úvahu, neboť byl vydán až po vydání napadeného rozsudku v této věci. Dodává, že L. K. byl dvakrát odsouzen pro trestný čin nenastoupení služby v ozbrojených silách podle § 269 odst. 1 trestního zákona, tedy pro trestný čin uvedený v § 4 písm. e) zákona č. 119/1990 Sb., přičemž v prvním případě bylo konečné rozhodnutí o zrušení odsuzujícího rozsudku ve věci vyneseno na základě zákona č. 119/1990 Sb., avšak v druhém případě na základě stížnosti pro porušení zákona. Žalovaná za první období věznění jednorázovou částku přiznala, za druhé období její přiznání odmítla; stanovisko žalované potvrdil i Nejvyšší správní soud. Ústavní soud však zamítavý výrok v rozhodnutí žalované zrušil a stejně tak zrušil i rozsudek Nejvyššího správního soudu v citované věci. V

odůvodnění nálezu pak Ústavní soud zdůraznil, že v případě druhého odsouzení a věznění nelze postupovat tak, že odškodnění bude odepřeno, neboť by tím byl porušen princip rovnosti spočívající v tom, že stejné jednání by mělo mít i stejné následky. Správa sociálního zabezpečení i Nejvyšší správní soud příliš restriktivním a formalistickým výkladem podmínek zákona č. 261/2001 Sb. tak znemožnily stěžovateli dosáhnout satisfakce podle uvedeného zákona“. Stěžovatel vyslovuje přesvědčení, že jeho případ je obdobný případu L. K., neboť jde o odsouzení ze stejného důvodu, přičemž stěžovatel dosáhl úplného zproštění obžaloby na základě mimořádného opravného prostředku (v případě pana K. šlo o stížnost pro porušení zákona, v případě stěžovatele o obnovu řízení). Oba prošli řízením podle zákona č. 119/1990 Sb., u stěžovatele byla vyhlášena účast na soudní rehabilitaci podle § 33 odst. 2 uvedeného zákona, o zproštění obžaloby. Stěžovatel dále poznamenává, že odkaz Krajského soudu v Ostravě na rozsudek Nejvyššího soudu ČR ze dne 23. 9. 2003, sp. zn. PZ 98/2003, není na místě, neboť Nejvyšší soud ČR v jeho vlastní věci nikdy porušení zákona nevyslovil a Krajský soud v Ostravě není oprávněn takové porušení ve stěžovatelově případě vyslovovat. Navíc uvedeným rozsudkem Nejvyššího soudu ČR nedošlo ke zrušení rehabilitačního rozhodnutí podle § 33 odst. 2 zákona o soudní rehabilitaci. V této souvislosti uživatel poukazuje na rozdílnou praxi žalované, která v některých případech usnesení o soudní rehabilitaci podle § 33 odst. 2 zákona č. 119/1990 Sb. pokládala za dostatečný podklad k přiznání nároku na poskytnutí jednorázové peněžní částky podle zákona č. 261/2001 Sb., v jiných případech však nikoliv. Stěžovatel v této souvislosti ještě navíc připomněl též nález Ústavního soudu ČR ze dne 2. 6. 2005, sp. zn. I. ÚS 605/03 ve věci V. F., který byl rovněž odsouzen ze stejného důvodu jako stěžovatel a byl i stejným postupem rehabilitován. Vytýká Krajskému soudu v Ostravě, že k tomuto nálezu nijak nepřihlédl, přestože v něm Ústavní soud vyslovil právní názor, že *účel a smysl právních předpisů není možné hledat pouze ve slovech a větách toho kterého předpisu, ve kterém jsou vždy také přítomny i principy uznávané demokratickými právními státy. Lze říci, že tyto zásady platí tím spíše, že v řízeních, ve kterých dochází k aplikaci zákonů, jimiž se demokratický právní stát snaží reagovat na křivdy vzniklé za minulého nedemokratického režimu, jenž byl zákonem č. 198/1993 Sb. označen za zločinný, nelegitimní a zavržen hodný. Podle názoru Ústavního soudu tedy Nejvyšší správní soud ke stěžovatelem v průběhu řízení předloženému usnesení – vzhledem ke specifčnosti věci – přihlédnout mohl a měl.*“ Stěžovatel navrhuje, aby napadený rozsudek Krajského soudu v Ostravě byl zrušen a věc vrácena tomuto soudu k novému projednání.

Žalovaná ve vyjádření ke kasační stížnosti odkázala na své vyjádření k žalobě a zejména na zdůvodnění napadeného rozsudku, s nímž se plně ztotožnila. Vyslovila názor, že stěžovatelem citované nálezy Ústavního soudu se týkají jiné problematiky a na daný případ je vztáhnout nelze. Navrhovala, aby Nejvyšší správní soud kasační stížnost zamítl.

Nejvyšší správní soud přezkoumal napadený rozsudek z hledisek uvedených v ustanovení § 109 odst. 2 a 3 s. ř. s., vázán rozsahem a důvody uvedenými v kasační stížnosti a dospěl k závěru, že kasační stížnost je důvodná.

Z obsahu správního spisu plyne, že stěžovatel podal dne 18. 12. 2002 žádost o poskytnutí jednorázové peněžní částky podle zákona č. 261/2001 Sb., a to jako politický vězeň. K žádosti v průběhu správního řízení připojil potvrzení Vězeňské služby ČR o tom, že byl vězněn na základě rozsudku Vojenského obvodového soudu Plzeň sp. zn. 2 P 187/84 v době od 3. 4. 1984 do 11. 5. 1985. Předložil též usnesení Okresního soudu Plzeň – město ze dne 23. 5. 2003, sp. zn. 10 P 147/2002, kterým bylo rozhodnuto, že stěžovatel je podle § 33 odst. 2 zákona č. 119/1990 Sb. účasten soudní rehabilitace „per analogiam“. V odůvodnění tohoto rozhodnutí se uvádí, že stěžovatel byl rozsudkem bývalého Vojenského obvodového

soudu Plzeň (ze dne 5. 6. 1984, sp. zn. 2 P 187/84) odsouzen pro spáchání trestného činu nenastoupení služby v ozbrojených silách podle § 269 odst. 1 trestního zákona, kterého se dopustil tím, že dne 3. 4. 1984, kdy se dostavil k Vojenskému útvaru X v B. u T. k výkonu vojenské základní služby, jak byl podle povolávacího rozkazu povinen, odmítl při prezentaci vykonávat službu v armádě s tím, že mu v tom brání jeho náboženské přesvědčení. Usnesením Okresního soudu Plzeň – město ze dne 20. 12. 2002, sp. zn. 10 Nt 269/2002, byla povolena obnova řízení ve prospěch žalobce ve výše uvedené trestní věci a v navazujícím řízení bylo trestní řízení žalobce podle § 188 písm. c) za použití § 172 odst. 1 písm. b) trestního řádu zastaveno. Trestní soud v dané věci dospěl k závěru, že odsouzení žalobce bylo nespravedlivé a nelegitimní a že tuto nespravedlnost nelze již v současné době napravit postupem podle zákona č. 119/1990 Sb., ani postupem podle jiných speciálních zákonů, a proto byla povolena obnova původního řízení a následně trestní stíhání zastaveno. Soud dovodil, že v konečném efektu se dobral stejného výsledky, jako kdyby žalobce rehabilitoval podle zákona č. 119/1990 Sb., k čemuž v době jeho rozhodování bránila prošlá lhůta k projednání věci. Jelikož však bylo postupováno podle obecných a nikoliv podle rehabilitačních předpisů, nevznikl by žalobci nárok na odškodnění podle zákona č. 261/2001 Sb., bylo proto nutné postupovat analogicky podle § 33 odst. 2 zákona č. 119/1990 Sb. Konečně je ve správním spise založeno též osvědčení o státním občanství stěžovatele.

Nejvyšší správní soud především poukazuje na to, že Krajský soud v Ostravě vycházel při posuzování stěžejní otázky, tj. zda usnesení soudu, jímž je vyslovena účast konkrétní osoby na soudní rehabilitaci podle § 33 odst. 2 zákona č. 119/1990 Sb. (v návaznosti na zrušení původního odsuzujícího rozsudku vydaného v rámci řízení o obnově), může mít účinky splnění podmínky ustanovení § 2 odst. 1 zákona č. 261/2001 Sb., z právního názoru rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu, vysloveného v rozsudku ze dne 22. 7. 2005, č. j. 3 Ads 33/2004 – 84, (žalobce A. H.). Rozšířený senát tehdy vyslovil názor, že *ustanovení § 2 odst. 1 zákona č. 261/2001 Sb. uvádí, že tento zákon se vztahuje na občany České republiky, kteří byli vězněni mezi 25. únorem 1948 a 1. lednem 1990 a u kterých bylo rozhodnutí o jejich věznění zcela nebo částečně zrušeno podle zákona č. 119/1990 Sb. nebo podle zákona č. 198/1993 Sb. V daném případě byl žalobce pravomocně odsouzen a vězněn pro trestný čin vyhýbání se služební povinnosti podle § 270 odst. 1 písm. b) zákona č. 86/1950. Tento trestný čin je uveden v § 4 písm. c) zákona č. 119/1990 Sb. a žalobce tak mohl soudní rehabilitace dosáhnout cestou přezkumného řízení soudního podle oddílu třetího tohoto zákona. Tímto způsobem však žalobce rehabilitován nebyl, neboť nepodal návrh na zahájení řízení ve lhůtě uvedené v § 6 citovaného zákona. Konstitutivní rozhodnutí o zrušení odsuzujícího rozsudku tedy bylo vydáno podle obecných ustanovení trestního řádu o obnově řízení, nikoliv v řízení podle zákona č. 119/1990 Sb. Na této pro rozhodnutí ve věci nejpodstatnější skutečnosti nemění podle názoru Nejvyššího správního soudu nic ani existence usnesení o účasti žalobce na soudní rehabilitaci per analogiam podle § 33 odst. 2 zákona č. 119/1990 Sb. Jednak toto usnesení má pouze deklaratorní charakter a jak již bylo uvedeno ve výše citovaném rozsudku Nejvyššího správního soudu č. j. 7 A 508/2002 – 23, ze dne 26. 8. 2003, žádné rozhodnutí o věznění se jím neruší, jednak toto usnesení (a jemu podobná v dalších případech), bylo vydáno v důsledku porušení zákona ve prospěch žalobce, jak judikoval Nejvyšší soud ve svém rozsudku sp. zn. 4 Tz 98/2003, ze dne 23. 9. 2003. Podle tohoto rozsudku „ustanovení § 33 odst. 2 zákona č. 119/1990 Sb. bylo přípustné použít v rehabilitačním řízení pouze tehdy, pokud dotyčná osoba nebyla pravomocně odsouzena za skutky uvedené v § 2 a § 4 v určeném časovém období od 25. února 1948 do 1. ledna 1990. Vzhledem k tomu, že zákonnou úpravou je přesně a podrobně stanoveno, na jaký okruh osob a za jakých podmínek lze příslušná ustanovení zákona o soudní rehabilitaci vztáhnout, nepřichází zde v úvahu postup zde známý jako analogie iuris, neboť ten je možný*

pouze v případech, kdy právní úprava chybí, ale ani postup známý jako analogie legis, vzhledem k tomu, že obviněný své rehabilitace dosáhl, byť prostřednictvím jiného soudního postupu, a to výhradně podle ustanovení trestního řádu a trestního zákona“.

Výše uvedený právní názor vyslovený rozšířeným senátem Nejvyššího správního soudu byl překonán nálezem Ústavního soudu I. ÚS 712/05, vyhlášeným dne 24. 8. 2007. Tímto ústavním nálezem byl zrušen rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 26. 10. 2005, č. j. 5 A 544/2002 – 57, ve věci V. F. V tomto rozsudku, který se týkal obdobné věci, vycházel Nejvyšší správní soud z právního názoru vyjádřeného rozšířeným senátem Nejvyššího správního soudu, jehož část byla shora uvedena.

V označeném nálezem Ústavního soudu je uvedeno: *„Pro odstranění jakýchkoliv pochybností Ústavní soud konstatuje, že vzhledem ke specifické povaze předmětné věci je třeba, při jejím posuzování, ctít účel a smysl zákonů č. 119/1990 Sb. a č. 261/2001 Sb., které měly především za cíl nápravu křivd způsobených předchozím režimem. S ohledem na to, je tudíž třeba posoudit i stěžovatelem předložené usnesení o soudní rehabilitaci, jako splnění podmínky pro vyplacení jednorázové částky, i když bylo toto usnesení vydáno v režimu obecného trestního řízení, a nikoliv v režimu zákona č. 119/1990 Sb. Tímto závěrem Ústavní soud zároveň bere úvahu i skutečnost, že v minulosti bylo rozhodování v těchto věcech značně nejednotné. Na základě výše uvedených skutečností Ústavní soud setrvává na názoru uvedeném v nálezem sp. zn. I. ÚS 605/03, tj. že Nejvyšší správní soud porušil právo stěžovatele na soudní ochranu podle článku 36 odst. 1 Listiny základních práv a svobod. Vzhledem k tomu, že současně nerespektoval právní závěr nálezem Ústavního soudu sp. zn. I. ÚS 605/03, došlo zároveň k porušení článku 89 odst. 2 Ústavy ČR, podle něhož jsou vykonatelná rozhodnutí Ústavního soudu závazná pro všechny orgány i osoby“.*

K výše uvedenému Nejvyšší správní soud připomíná usnesení rozšířeného senátu ze dne 11. 1. 2006, č. j. 2 Afs 66/2004 – 53, v němž je mimo jiné uvedeno, že *„Podle imperativu ústavně konformní interpretace a aplikace právních předpisů jsou všechny subjekty aplikující právo povinny postupovat tak, aby zvolený výklad právních předpisů byl souladný s ústavností, a to ve smyslu výslovného znění konkrétních ústavních norem i ústavních principů a hodnot, nezřídka v ústavních textech expressis verbis, nevyjádřených. Teprve pokud takový výklad možný není, je na místě protiústavní ustanovení právních předpisů k tomu příslušným mechanismem odstranit. V tomto kontextu viděno, jestliže Ústavní soud v některém svém rozhodnutí zformuluje ústavně konformní výklad právního předpisu, je nutno tento výklad respektovat i v obdobných kauzách, byť se jedná o procesně samostatná řízení. Opačný výklad, který by kupř. s odkazem na vázanost soudce zákonem podle článku 95 odst. 1 Ústavy ČR odmítal respektovat právní názor Ústavního soudu, by představoval logickou chybu, jelikož tato vázanost výkladem norem nadzákonné (ústavní) síly, musí být pro soud při aplikaci jednoduchého práva určující. Navíc nelze přehlédnout, že opačný závěr by ve svých důsledcích vedl k nerovnosti účastníků jednotlivých soudních řízení a k nepředvídatelnosti soudního rozhodování, což samozřejmě představuje pochybení dosahující ústavní intenzity. Nelze rovněž opomenout, že určujícím společným prvkem obecných soudů a Ústavního soudu je jejich poslání zakotvené v článku 4 Ústavy, kterým je ochrana základních práv a svobod. Mezi oběma složkami soudní moci tak musí existovat souhra a harmonie, nikoliv animozita. V podmínkách právního státu je proto nemyslitelné, aby obecný soud – s vědomím jednotné a jasně seznatelné judikatury Ústavního soudu – s odvoláním na dikci zákona, zvolil takovou jeho interpretaci, kterou Ústavní soud považuje za protiústavní“.*

Z výše uvedeného je tedy nutno dovodit, že nálezem Ústavního soudu vyhlášeným dne 24. 8. 2007, sp. zn. I. ÚS 712/05, (ve věci V. F.), je vázán Nejvyšší správní soud i v posuzované věci. Proto musel být napadený rozsudek Krajského soudu v Ostravě ze dne 29. 11. 2005, č. j. 22 Ca 331/2005 – 49, zrušen a věc vrácena tomuto soudu k dalšímu řízení (§ 110 odst. 1 s. ř. s.). V dalším řízení krajský soud zruší napadené rozhodnutí žalované s odkazem na právní názor vyslovený v tomto rozsudku a v již zmíněném nálezu Ústavního soudu sp. zn. I. ÚS 712/05, tj. právní názor, že stěžovatelem předložené usnesení o soudní rehabilitaci vydané podle § 33 odst. 2 zákona č. 119/1990 Sb., je dostatečným podkladem pro závěr o splnění podmínky vyplacení jednorázové peněžní částky podle zákona č. 261/2001 Sb., i když bylo toto usnesení vydáno v režimu obecného trestního řízení, a nikoliv v režimu zákona č. 119/1190 Sb. Tímto právním názorem je Krajský soud v Ostravě v dalším řízení vázán (§ 110 odst. 3 s. ř. s.).

V novém rozhodnutí o věci rozhodne krajský soud i o náhradě nákladů řízení o této kasační stížnosti (§ 110 odst. 2 s. ř. s.).

P o u č e n í : Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 27. září 2007

JUDr. Dagmar Nygrínová
předsedkyně senátu